

Testare cu subiect pentru examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește, cu atenție, textul de mai jos.**

Căutând printre acte, am dat de carnetul meu de șofer, categoria B. Datează, cum scrie la „data obținerii categoriei”, din iulie 1994. După atâția ani, s-ar zice că sunt o șoferiță cu experiență. Însă lucrurile nu stau așa. Spre deosebire de cei care se plâng uneori că au mașină, dar n-au permis, la mine a fost mereu invers: am avut permis, dar mi-a lipsit mașina. Și, întrucât cu permisul singur nu te poți specializa la condus, m-am perfecționat mereu la mersul pe jos, care cere și el, cel puțin în București, tot mai multe calități pe zi ce trece. Carnetul s-a transformat, încet-încet, într-o relicvă.

Trebuie să mărturisesc că nu mi-a fost ușor să-mi iau permisul. La școala de șoferi am avut ca monitor un fost șagunist*, care alterna amintirile din liceul comun, cu observațiile tăioase sau mirările la adresa greșelilor mele. Obișnuită de la planorism să nu am obstacole în cale și să avansezi într-un cer mare și liber, m-am adaptat mai greu la aglomerația de jos. Mult mai bună eram la drumurile din afara orașului, dar ele nu intrau ca probă de examen. Dacă îmi exprimam vreo îndoială cu privire la calitățile mele de șoferiță, însoțitorul meu, așezat comod și blazat pe scaunul de alături, își mângâia mustața și-mi spunea sever: „Nu te mai victimiza!”

A sosit ziua examenului, o zi ploioasă. Mă simțeam destul de încrezătoare. La sală făcusem un punctaj excelent. Urma poligonul, la care îmi era teamă de pomirea la rampă, mai ales „în condițiile unui carosabil alunecos”. Prin miracol, totul a mers bine, am trecut. La proba circulației prin oraș zeita *Fortuna** s-a supărat pe mine: am picat scurt. M-au consolat trei lucruri: un coleg care mi-a spus că i-am purtat noroc (ca element de contrast, probabil), apoi ideea că mai bine mai învăț, decât s-o pățesc și, nu în ultimul rând, faptul că nu trebuia să dau încă o dată sala și poligonul, ci numai mersul prin oraș. Am continuat orele cu monitorul meu care, când a văzut că am picat, mi-a spus iar, conform obiceiului: „Nu te mai victimiza!”

Al doilea examen a venit la soroc. Acum mă simțeam „stăpână pe volan” și gata să iau buclucașa probă. Dar dintru început între mine și polițaiul de-alături lucrurile au mers rău. [...] și, cu toate că mie mi se părea totul bine, el devenea tot mai nervos. La sfârșit, în fine, mi-a zis să opresc [...] Firește, picasem. În fine, traumatizată, m-am dus și la al treilea examen, unde a trebuit reluat totul, sală, poligon, oraș, dar de data asta zeii [...] nu s-au mai opus pașnicilor mele proiecte șoferistice. [...] Mai nou, întrucât șoferii discută mult pe tema drumurilor zilnice și a unui mod oarecare de a le valorifica, am aflat sau am văzut că există câteva soluții de a supraviețui nervos când conduci prin București. Cineva propunea să înveți o limbă străină: îți pui un CD sau o casetă și, între Balta Albă și Casa Presei, ai trecut de primul nivel la limba germană. [...] Ar mai fi soluția vizitelor ambulante: în loc să inviți pe cineva acasă, cumperi ceva de ale gurii și-l chemi să te însoțească pe drumul până la serviciu sau de la serviciu, împușcând doi iepuri dintr-un foc. De altfel, aproape orice se poate face în timpul unui drum de acest gen și nu-ți trebuie decât puțină imaginație ca să-ți petreci agreabil câteva ore.

Într-o zi, pe Magheru, [...] am remarcat în coloana infinitului pe lângă care treceam o mașină cu o etichetă-trifoi care ar fi trebuit să-i poarte noroc. Era ușor lovită la portieră. Firește, stătea pe loc [...]. Eu am mers în sensul celălalt, apoi m-am pierdut în atracțiile unui magazin de îmbrăcăminte-încălțăminte. Am ieșit după un timp, am pornit și eu spre Universitate, m-am oprit la un bancomat și-apoi am mai rezolvat câteva mici cumpărături. Când am ajuns pe la Scala, am depășit mașina cu trifoiul. Deși nu mi-a venit să cred, era aceeași, am recunoscut-o după portiera lovită. Mă mișcasem, „trăisem” și rezolasem destule lucruri într-un interval în care toți șoferii aceia, câtă frunză, câtă iarbă, stătuseră pe loc sau schimbaseră viteza, dar nu mai departe de-a-năia.

Așa că m-am mai gândit, altruist, la o soluție radicală pentru automobiliști: mersul pe jos.

Ioana Pârvolescu, *Pierduți în trafic*, în volumul *Întoarcere în secolul 21*

* șagunist – absolvent al Colegiului Național „Andrei Șaguna” din Brașov

* Fortuna – zeita norocului

A. Scrie pe foaia de testare, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *soroc* și al secvenței *stăpână pe volan*. **6 puncte**
2. Menționează două activități ale șoferilor bucureșteni în traficul aglomerat, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea monitorului față de insuccesul autoarei la examenul de conducere, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autoarea își amintește de mașina cu o etichetă-trifoi. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură a autoarei, așa cum reiese din finalul textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă obținerea carnetului de conducere este sau nu indispensabilă pentru libertatea de mișcare a unei persoane din secolul al XXI-lea, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Întoarcere în secolul 21* de Ioana Pârvolescu, cât și la experiența personală sau culturală **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

În vremea asta Cezara, curioasă și neastâmpărată, cotrobăia prin odaia pictorului. Ea s-apropie de tabloul acoperit c-o pânză, o ridică și se uită întrucât înaintase lucrarea „Căderei îngerilor”. Cu fața de o senină seriozitate întindea Arhangelul Mihail spada sa de foc în aer. Pletele lui blonde fluturau împrejurul capului său alb ca marmura și a frunții boltite și ochii lui albaștri străluceau pare că de putere și energie. Brațu-i se întindea spre haos... aripile lungi și albe păreau a se ajunge într-o elipsă deasupra umerilor lui și deasupra frunții se-ncovoia un cerc de stele albastre. Fondalul era haos, în sus străbătut pe ici pe colea de câte-o stea murind, jos întunecos și rece. Dar în dreptul spadei îngerului era lăsată o dungă cenușie de loc gol pentru figura demonului urmărit. Ea auzi pași în tindă. Un paravan ascundea patul artistului... ea s-ascunse după el... șezu pe pat... și se uită. Întră Francesco cu tânărul călugăr. Inima-i bătea în pereții pieptului de credea că voiește să i se spargă. Artistul îi arătă lui Ieronim tabloul și locul ce are să-l ocupe chipul său pe acea pânză; apoi intrară amândoi într-un cabinet. Cezara nu se mișcă din loc... tăcea ca peștele. Francesco reveni, își căută paleta, pensulele, lăsă peste fereastă o perdea de matasă albastră, încât camera se umplu de un aer vioriu... așeză la un loc potrivit un pedestal negru de lemn, ușa cabinetului se deschise... și... Cezara era să răcnească... dar își astupă gura c-o mână și cu alta ochii.

Mihai Eminescu, *Cezara*

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic* scris în perioada interbelică de Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea poeziei alese într-un curent cultural / literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini / idei poetice semnificative pentru tema textului poetic ales;

– analiza a două elemente de compoziție și / sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.